

## **«Росинка» бөбекжай-бақшасы МКҚК «Тілге бойлау» республикалық пилоттық жобасын іске асыру жөніндегі есеп**

«Росинка» бөбекжай-бақшасы МКҚК ересек және мектепалды топтарының тәрбиеленушілері мен педагогтары «Тілге бойлау» мемлекеттік тілді оқыту жөніндегі республикалық пилоттық жобаға кірді. Бұл жоба тілдік дағдыларды дамытуға, қазақ халқының мәдениеті мен дәстүрлері туралы білімді тереңдетуге, сонымен қатар ана тіліне деген құрмет пен сүйіспеншілікті қалыптастыруға бағытталған. Балаларды мемлекеттік тілге оқыту (ересек топтағы мектепке дейінгі ұйымның кестесіне сәйкес бір рет, мектепке дейінгі топта аптасына екі рет) күн сайын балалар іс-әрекетінің әртүрлі түрлері арқылы күн тәртібіне сәйкес ұйымдастырылады: қарым-қатынас, пәндік, ойын, еңбек, көркем (педагогтың көркем әдебиетті оқуы, кітаптарды, иллюстрацияларды көруі), театрландырылған және дербес, бұл оқу процесін қызықты және қол жетімді етеді.

Бағдарламаның мақсаты балалардың мемлекеттік тілді үйренуге деген қызығушылығын ояту, қазақ тілінде ауызша сөйлеудің (түсіну мен түсінудің) қарапайым дағдыларын қалыптастыру болып табылады.

Қосұлы қыркүйек айы: Қыркүйек айында меңгерілетін жаңа сөздер. Тақырыбы: «Балабақша.

Менің тобым» - «Балабақша. Менің тобым»; : «Отбасы» - «Семья»; «Ойыншық» - «Игрушка».

Қазан айында меңгерілетін жаңа сөздер: Тақырыбы: «Күз мезгілі» - «Осень»;

«Жемістер. Көкөністер» - «Фрукты. Овоци» «Менің Отаным» - «Моя Родина»

Жоба бойынша курстан өтпеген педагогтармен курстарда қарастырылған маңызды тақырыптар мен әдістемелермен танысу үшін «Тіл-ұлттың жан дүниесі» педагогикалық сағаты ұйымдастырылды. Ата-аналар үшін бұл жобаны іске асыру бойынша ақпарат «Бала тілін дамыту» буклеттері түріндегі ақпараттық стендтерде, «Тіл — біліктің кілті: Баланы тілге бойлауға көмек», әңгімесі, «Facebook» әлеуметтік желілері арқылы үнемі жаңартылып отырады

<https://www.facebook.com/share/p/1KHFNBuigw/?mibextid=WC7FNe>

[«Instagram»](#)

[https://www.instagram.com/p/DB\\_LCXxyD6H/?utm\\_source=ig\\_web\\_copy\\_link&igsh=MzRIODBiNWFIZA==](https://www.instagram.com/p/DB_LCXxyD6H/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRIODBiNWFIZA==)

Қараша айында меңгерілетін жаңа сөздер. Тақырыбы: «Үй жануарлары - Домашние животные», «Жабайы аңдар - Дикие животные», «Үй құстары - Домашние птицы».

Қараша айында өткізілген іс-шаралар:  
Тематикалық сабақтар «Менің сүйікті қалам - Мой любимый город».

Үлкен топтарда «Жабайы аңдар - Дикие животные» тақырыбында викторина өткізілді.

Сонымен қатар, «Шынықсаң, шымыр боласың» атты таңертеңгі чөлентж ұйымдастырылды.

Желтоқсан айында меңгерілетін жаңа сөздер. Тақырыбы: «Қыс – Зима», «Мемлекеттік рәміздер – Государственные символы», «Менің Отаным-Қазақстан – Моя Родина-Казахстан», «Жаңа жыл – Новый год».

Желтоқсан айында өткізілген іс-шаралар:

Спорттық іс-шара «Планета спорта».

Қыс мезгілімен танысу, оның ерекшеліктері мен климаттық параметрлерін зерттеу.

«Қыс туралы» өлеңдер мен әндер жаттау.

Тәуелсіздік күніне орай топтарда және музыкалық залда фотозона әзірлеу.

Мемлекеттік рәміздер тақырыбын қайталау және бекіту, топтарда және қазақ тілі сабағында.

«Отан туралы» және «Қазақстан Республикасының символикасы» тақырыбында өлеңдер мен әндер жаттау.

«Тәуелсіздік Ел Тұғыры» тақырыбында іс-шара өткізу.

Мектепке дейінгі топта «Менің елімнің символдары» тақырыбында викторина өткізілді.

Балалармен қазақ ұлттық ойындары: «Ақсүйек», «Тақия жасыру», «Арқан тарту», «Орамал», «Бәйге» сияқты ойындар ойнау.

Қаңтар айында меңгерілетін жаңа сөздер. Тақырыбы: «Қысқы киімдер», «Орманда», «Аңдардың тіршілігі», «Ертегі әлемінде». Балалармен «Бауырсақ» ертегісін сахналау, ертегінің жақсылықпен аяқталатынын, жаңа нұсқасымен таныстыру. Балаларды адалдыққа, достыққа, адамгершілікке, татулыққа тәрбиелеу.

Тілді дамыту құралы ретінде ақпараттық стендтерде буклет түрінде, жеке дыбыстарға сәйкес жаңылтпаштар әзірленді.

Ақпан айында меңгерілетін жаңа сөздер. «Мамандықтар», «Ыдыстар», «Азық-түлік», «Санап үйренеміз», «10-ға дейін санаймыз».

Халықаралық ана тілі күніне орай топтарда және музыкалық залда фотозона әзірленді.

Мектепалды және ересек топтарда «Ана тілің – арың бұл» тақырыбында тәрбиелік іс-шара өткізілді.

«Ханталапай» байқауына тәрбиеленушілерді қатыстыру. Ұлттық құндылықтарды қастерлеу, балаларды дәлдікке, мергендікке, тапқырлыққа ептілік қабілеттерін дамытуға ықпал ету, сөз қорын молайту.

Қорытынды: Жобаны іске асыру жоспарында 2024-2025 оқу жылына тәрбиенушілермен, педагогтармен, ата-аналармен өткізілетін іс-шаралар енгізілген. Қазақ тілін оқыту процесі күн сайын балалардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, режимдік сәттерде ойын түрінде жүзеге асырылады. Топтарда ақпараттық бұрыштар құрылды, жоспардың іске асырылу барысын бөлетін стендтер ресімделді. Ай сайын мұғалімдер ойынның «Электрондық картотекаларын» әзірлейді және жаңартады. Мемлекеттік тілді меңгеру бойынша мониторинг жүргізу. Қазақ тілі мұғалімі тәулік сайын балаларға арналған сөздік минимумын жасайды, ақпарат қабылдау топтарында көрсетіледі, сондай-ақ, ата-аналарға арналған «Символизм туралы» және «Отан туралы» буклеттер әзірленуде.

«Тілге бойлау» жобасын іске асыру жоспары бойынша барлық іс-шаралар кестеге сәйкес өткізіледі.

Наурыз айында: 1) «Наурыз деген не?» атты танымдық әңгімелесу. Әңгімелесу барысында балалар Наурыздың тарихы мен дәстүрлері туралы білді. Олар бұл мерекенің көктемнің келуі мен табиғаттың жаңаруының символы екенін, сондай-ақ қоғамда бірлік пен тыныштықтың маңыздылығын талқылады. Балалар сұрақтар қойып, Наурыз туралы өз білімдерімен бөлісті. 2) «Наурыз әлемі бояуларда» сурет салу Шығармашылық процессте балалар көктемдегі табиғатты, Наурыздың символдары – гүлдер, күн, су сияқты элементтерді бейнеледі. Бұл іс-шара балалардың қиялын дамытып, бөлшектерге назар аударуға және өнер арқылы мерекені тереңірек түсінуге ықпал етті. 3) Қазақ халқының салт-дәстүрлері Бұл бөлімде балалар қазақ халқының түрлі дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарымен танысты, мысалы, қонақ күту, үлкендерге құрмет көрсету, мерекелер мен кездесулерді өткізу тәрізді дәстүрлер туралы білді. 4) Қазақ халқының ұлттық ойындары, балалар «Көкпар», «Асық ойындары» сияқты қазақтың ұлттық ойындарын зерттеді. Олар ойын ережелерін білді және оларды ойын түрінде тәжірибеден өткізді, бұл физикалық белсенділікті және командалық жұмысты дамытуға көмектесті. 5) Наурыз мерекесі – «Табиғаттың жаңаруы күні» Жоба қорытындысында Наурызға арналған мереке өткізілді. Балалар әндер айтып, билер биледі, өлеңдер оқыды және табиғаттың жаңаруын, көктем мен жаңарудың символы ретінде көрсететін көріністер қойды. Мереке жоба аясында балалардың Наурыз туралы алған білімдерін біріктіріп, жарқын қорытынды болды.

**Балалардың жетістіктері:** Балалар сөйлеу, түсіну дағдыларын жақсартып, сөздік қорларын кеңейтті. Дұрыс айту дағдылары жақсарып, балалар қазақ тіліндегі дыбыстар мен сөздерді жеңіл қабылдай бастады. Балалар қазақ мәдениеті мен дәстүрлеріне қатысты тақырыптық әңгімелерде, ойындар мен мерекелерде белсенді қатыса алды.

**Немен жұмыс істеу керек:** 1) Мерекелердің мәдени және тарихи аспектілерін тереңірек түсіну және қазақ халқының басқа дәстүрлері туралы

білімді кеңейту қажет. 2) Балалардың өз ойлары мен білімдерін еркін әрі сенімді түрде бөлісу үшін қарым-қатынас дағдыларын жетілдіру қажет. 3) Табиғат, эмоциялар, отбасы және мамандықтар сияқты жаңа тақырыптар мен лексикалық топтарды қамтитын сөздік қорды белсенді түрде кеңейту керек.

**Қорытынды:** Балалар қазақ тілін үйренуде едәуір жетістікке жетіп, сөйлеу, айту және тіл қабылдау дағдыларын жақсартты, сөздік қорларын кеңейтті. Жоба барысында балалар қазақ мәдениеті, дәстүрлері мен мерекелерімен танысып, тілдің маңыздылығын тереңірек түсінуге ықпал етті. Жалпы алғанда, балалардың қазақ тілін білу деңгейі айтарлықтай жақсарды.